

Boven Delft kringelde een lichte mist, luchtig als een meringue. De spits van de Nieuwe Kerk leek op te lossen; de weerhaan schitterde af en toe in de wolkjesmelk.

Op de Markt was men al bezig om de zondagsmarkt tot een zelfstandig dorpje op te bouwen.

Om het plein heen en langs de huizen werden de kramen met hun donkergroen gestreepte luifels in rijen neergezet. De cafés en restaurants waren op dit vroege uur al open en het personeel droeg, af en toe geeuwend, tafels en stoelen naar buiten.

Vanaf de klokkentoren rolden de klanken onstuimig naar beneden; het concert hield maar niet op, na Bach kwam Buxtehude, daarna draafde, aangevuurd door een drietal kleine klokken, een bekende tango het plein op en maakte zonder enige gêne een grandioze pirouette boven de dakpannen die grijsblauw waren van de zachte mistmiezel.

Een uur of anderhalf later was de mist opgelost, de zachte zon onverstroemde het oude plein en de markt was hoorbaar tot leven gekomen.

Het geroezemoes van het Grote Handelen steeg op naar de spitsen en de klokken.

Dit was multicultureel Europa op z'n best: Chinezen, Vietnamezen, Thai, Arabieren beprijsden hun sokken, onderbroeken, zonnebrillen, sleutelhangers, kopjes en andere prulleria, die je tegenwoordig op letterlijk elke markt ter wereld tegen kan komen.

In een aparte rij stonden de kramen met oude spullen, waaronder ook prachtig, duur Nederlands keramiek dat zijn versleten, soms gelijmde blauwe flanken blootstelde aan de zachte zonneglinsteringen.

Bij de voedselkramen handelde men in kazen en honing en zoetigheden: galette wafels werden, voor wie er zijn tanden in durfde te zetten, met chocoladepasta, slagroom of jam ertussen opgebouwd tot weelderige constructies van meerdere verdiepingen.

Wij hadden tegen die tijd onze koffie al op en na nog een rondje door het kleine centrum van Delft besloten we terug te keren naar het plein, waarvandaan het venijnige en tegelijkertijd klaaglijke geluid van een draaiorgel klonk.

Vanuit de diepe schaduw van een bakstenen kloof tussen twee hoge huizen zagen we, als in een schilderij waarvan het rechthoekige kader door een hangende straatlantaarn doormidden gesneden werd, het raadhuis op de Markt, zongebleekt, met opgestikte bordeauxrode luiken. De straatlantaarn, een driepotig tafeltje vóór een restaurant, een kleine blauwe Volkswagen, de gestreepte luifels, een wagen met paard, alles, alles werd overgoten door een direct, jubelend licht. Het paardje was rossig, met gouden manen, zorgvuldig gewassen als de staart van een ijverig lagereschoolmeisje. Op het karos waarvoor het was ingespannen was iets opgericht... nu moet ik dit bouwsel op de een of andere manier beschrijven, ik moet het benoemen... een kermisdraaiorgel, zo noem ik het!

Enfin, het orgel zelf was gemonteerd in een met kermisachtig houtsnijwerk versierd theater ter grootte van een kleine koets. In het raam van de koets, waarachter de in grootte aflopende pijpen van het orgel te zien waren, stonden de beelden van drie cavaliers in kleurige kuitbroeken, gespschoenen en, het allerbelangrijkst, met steken op de lokken van hun poederpruiken.

En wat viel er veel te zien op het barokke fronton van dit kunstwerk dat gebakken leek in de werkplaats van een patissier: druiventrossen, gewelfde bladeren van bizarre planten, portretten van

verleidelijke dames en zelfs een landschapje in een met bladeren en vruchten geornamenteerde lijst, waarop olijfbomen in een blauwig dal te zien waren. De muziek die dit apparaat voortbracht deed denken aan kroegen, aan carrousels, aan straatmuziek. Kortom: een echt draaiorgel.

Rond de kar dromde een opgetogen gehoor samen. Kinderen probeerden het Hans-en-Grietje-achtige rijtuig aan te raken, iemand voerde het paardje noten, vanaf de klokkentoren bleven de sequenties van de Bachpreludes maar stromen, zonder zich te mengen met de mechanische harmonica van de mobiele kermisvoorstelling beneden.